

06.03.2020

Asia/2

§ 27 Liikenneliikelaitoksen vuoden 2019 tilinpäätös

HEL 2020-001973 T 02 06 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti

- hyväksyä ja allekirjoittaa liikenneliikelaitoksen (HKL) vuoden 2019 tilinpäätöksen ja
- lähettää liikenneliikelaitoksen tilinpäätöksen edelleen kaupunginhallitukselle maininnalla, että tehdyn 1.112.310,11 euron poistoeron lisäyksen ja 2.698.770,20 euron suuruisen investointivaruksen lisäyksen jälkeen tilikauden tulos on ylijäämäinen 2.830.462,34 euroa.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi
Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Liitteet

1 HKL tasekirja TP2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Vuoden 2019 talousarvion HKL:n sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Tilikauden tulos vähintään nolla.

- Tavoite saavutettiin. Tilikauden taloudellinen tulos oli 2,8 milj. euroa.

Positiivinen tuottavuuskehitys eli toiminnan kokonaiskustannukset per paikka-km laskevat (positiivinen tuottavuuskehitys).

- Tavoite saavutettiin. Toiminnan kokonaiskustannukset olivat 0,0537 euroa/paikka-km (TP18: 0,0542; TP18 muutettu vuoden 2019 rahnarvoon raideliikenneindeksillä).

Raitio- ja metroliiikenteen asiakastytyväisyys vähintään vuoden 2016 tasolla (Raitio 2016: 4,03; Metro 2016: 4,19).

- Asiakastytyväisyystavoite raitioliikenteessä saavutettiin. Raitioliikenteen liikennöitsijäarvosana oli 4,04 (tav. 2019: 4,03; TP18: 4,01).
- Metroliikenteessä tavoitetta ei saavutettu. Metroliikenteen liikennöitsijäarvosana oli 4,01 (tav. 2019: 4,19; TP18: 3,90).
- Raitioliikenteen liikennöitsijäarvosana ylitti tavoitteen 4,03. Kaikilla osa-alueilla on havaittavissa tasaisesti nousua. Pääsääntöisesti syksyn arvosanat ovat kevään arvosanoja korkeampia. Yhtenä nousua selittävänä tekijänä voidaan nähdä kuljettajien uudistunut asiakaspalvelukoulutus.
- Metroliikenteen liikennöitsijäarvosana jäi merkittävästi alle tavoitteen 4,19. Tuloksissa on kuitenkin huomattavaa nousua edellisen vuoden tuloksiin, mikä kertoo asiakkaiden luottamuksen palautumisesta länsimetron liikenteen vakiintuessa. On erittäin positiivista, että merkittävin nousu tapahtui aikataulussa pysymisen osatekijässä, vaikka laajentumisen myötä metroliiikenteen häiriöherkkyys on lisääntynyt.

Liikennöinnin luotettavuus säilyy vuoden 2016 tasolla (Raitio 2016: 99,84 %; Metro 2016: 99,84 %).

- Metroliikenteen luotettavuustavoite saavutettiin. Tilatuista lähdoistä ajettiin 99,87 % (tavoite 2019: 99,84 %; TP18 99,00 %).
- Raitioliikenteessä tavoitetta ei saavutettu. Tilatusta lähdoistä ajettiin 99,79 % (tavoite 2019: 99,84 %; TP18: 99,74 %).
- Raitioliikenteen luotettavuustavoitteesta jäämistä selittää edellisen vuoden normaalia suurempi kuljettajien vaihtuvuus, joka aiheutti lievästi kuljettajavajetta ja ajamattomia lähtöjä alkuvuodesta 2019. Kuljettajatilanteen normalisoineet uusien kuljettajien koulutukset aloitettiin jo vuonna 2018 ja uusien kuljettajien valmistuessa maaliskuussa 2019 kuljettajatilanne palautui normaaliksi. Kuluneen vuoden aikana kuljettajien lähtövaihtuvuus myös väheni selvästi, joten kuljettajatilanne säilyi suhteellisen vakaana loppuvuoden ajan.

Matkustajien kokema järjestys ja turvallisuus paranevat vuoden 2016 tasosta (Raitio 2016: 4,22; Metro 2016: 4,18).

- Matkustajien kokema järjestys ja turvallisuus olivat raitiliikenteessä 4,20 (tav. 2019: 4,22; TP18: 4,11) ja metroliikenteessä 4,12 (tav. 2019: 4,18; TP18 4,06). Tavoitteet eivät toteutuneet kummassakaan liikennemuodossa.
- Matkustajien kokema järjestys ja turvallisuus jäivät alle tavoitetason niin raitio- kuin metroliikenteessä. Tuloksissa on kuitenkin huomattavaa nousua edellisen vuoden tuloksiin verrattuna, samoin kuin asiakastyytyväisyyden kohdalla. Tulokset tukevat toisiaan kertoen asiakkaiden kasvaneesta luottamuksesta molempia liikennemuotoja kohtaan. Myös liikenteen vähentyneet häiriömäärät tukevat positiivista kehitystä. Tavoitetta matalamman turvallisuuden tunteen taustalla oletetaan olevan yleinen joukkoliikenteen luotettavuutta koskeva epävarmuus. HKL on panostanut järjestyksenvalvonnan näkyvyyden parantamiseen sekä häiriötilanteisiin ennakoivasti puuttumiseen, jotta varmistetaan asiakkaiden turvallisuuden tunteen positiivinen kehittyminen. Yksittäisiä erityisiä syitä tavoitetason alittumiseen ei ole tunnistettavissa.

Suoritetilinpäätös

Raitiliikenteessä tehtiin 56,8 milj. matkaa ja metroliikenteessä 92,6 milj. matkaa vuonna 2019. Raitiliikenteessä matkat vähenivät 7,7 %, johon syynä oli muun muassa raitiliikenteen poistuminen Hämeentielle ison peruskorjauksen ajaksi. Metroliikenteessä nousua oli 4,7 % edellisvuoteen verrattuna.

Käyttötalous

HKL:n tilikauden liikevaihto oli 207,2 (2018: 200,5) milj. euroa. Liikevaihto muodostuu Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymältä (HSL) laskutettavista liikennöintikorvauksista 99,3 (2018: 96,9) milj. euroa ja infrakorvauksesta 78,8 (2018: 76,7) milj. euroa sekä kaupungin infra- tuesta 16,0 (2018: 15,2) milj. euroa ja muista myyntituotoista 13,2 (2018: 11,7) milj. euroa.

Liikennöintikorvaustasoa nosti uuden kaluston käyttöönoton myötä nousseet pääomakulut, jotka HSL korvaa HKL:lle osana liikennöintikorvausta. Muissa myyntituloissa nousua selittää HKL:n kunnossapitolaskutus Länsimetro Oy:ltä länsimetron kunnossapidosta.

Valmistuksena omaan käyttöön on kirjattu 5,3 (2018: 4,6) milj. euroa, joka sisältää ratojen rakentamiseen ja peruskorjaukseen liittyviä töitä sekä vanhojen vaunujen peruskorjaukseen liittyviä töitä. Valmistuksena omaan käyttöön on lisäksi kirjattu Raide-Jokerin projektiyksikön menot sekä infra- ja kalustoyksikön hankepalvelun investointeihin kohdistuneet menot.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 22,5 (2018: 21,9) milj. euroa. Mainostulot lisääntyivät vuodesta 2018.

Kulut ennen liikeylijäämää olivat 195,5 (2018: 191,6) milj. euroa eli 2,1 % edellisvuotta enemmän.

Aine- ja tarvikeostot olivat 18,1 milj. euroa (2018: 19,3) milj. euroa. Sähkökuluja toteutui edellistä tilikautta vähemmän.

Palveluiden ostot olivat 39,7 (2018: 39,6) milj. euroa. Palveluiden ostoihin sisältyvät mm.

- vartiointi 8,0 (2018: 6,8) milj. euroa,
- asiantuntijapalvelut 4,3 (2018: 6,9) milj. euroa,
- Suomenlinnan henkilö- ja tavaraliikenteestä maksetut korvaukset 4,0 (2018: 4,5) milj. euroa,
- kaupunkipyörien palvelumaksut 2,5 (2018: 1,6) milj. euroa,
- rakennusten siivous 2,4 (2018: 2,2) milj. euroa ja
- koneiden korjaukset 2,2 (2018: 2,0) milj. euroa.

Kaupunkipyörien käyttöalue laajeni vuonna 2019, mikä nosti palvelumaksun määrää.

Henkilöstökuluissa nousua oli 3,0 milj. euroa. Henkilöstöä oli keskimäärin 25 henkilöä enemmän kuin edellisellä tilikaudella. Henkilöstökuluja nostivat KVTES:n mukaiset palkankorotukset sekä tulospalkkiojaksotukset vuodelle 2019.

Poistot olivat 45,4 (2018: 43,2) milj. euroa. Poistotasoa nostivat uuden vaunukaluston käyttöönotto sekä kantametrin kulunvalvontajärjestelmän päivityksen valmistuminen alkuvuodesta 2019.

Liiketoiminnan muut kulut olivat 24,3 (2018: 24,4) milj. euroa.

Tulos rahoituserien jälkeen eli ylijäämä ennen varausten muutoksia oli 6,6 (2018: 3,9) milj. euroa.

Uuden investointivarauksen lisäyksen ja edellisten tilikausien investointivarauksen purun nettovaikutus on -3,8 milj. euroa vuonna 2019. Uutta investointivarausta on lisätty 6,6 milj. euroa.

Poistoeron ja investointivarauksen muutoksien jälkeen HKL:n tulos oli 2,8 (2018: 2,8) milj. euroa.

Investoinnit

HKL:n investoinnit olivat 134,1 milj. euroa. Suurin investointikohde olivat Raide-Jokeri-infran maksut 42,5 milj. euroa. Uusien Artico-raitiovaunujen maksueriä maksettiin 30,9 milj. euroa.

Rahoitus ja tase

HKL:n nosti kaupungin lainaa 90,0 milj. euroa uusien raitio- ja metrovaunujen hankintaan. HKL lyhensi kaupungin sisäisiä lainojaan 2,0 milj. eurolla ja ulkopuolelta nostettuja lainojaan 13,1 milj. eurolla vuonna 2019.

HKL:n investointien rahoittamiseen käyttämän kaupungin lyhytaikaisen luotollisen käyttötilin saldo oli 99,9 milj. euroa 31.12.2019 (31.12.2018: 100,7 milj. euroa).

Liikennelaitoksen taseen loppusumma oli 1 095,7 milj. euroa 31.12.2019 (31.12.2018: 992,6 milj. euroa). Omavaraisuusaste oli 42,8 % (2018: 46,6 %).

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi
Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Liitteet

1 HKL tasekirja TP2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano